

Prehodnotenie spôsobu určenia výšky tarify za prevádzku systému (TPS) na roky 2022 až 2025

Podklad na verejnú konzultáciu

6.7.2021

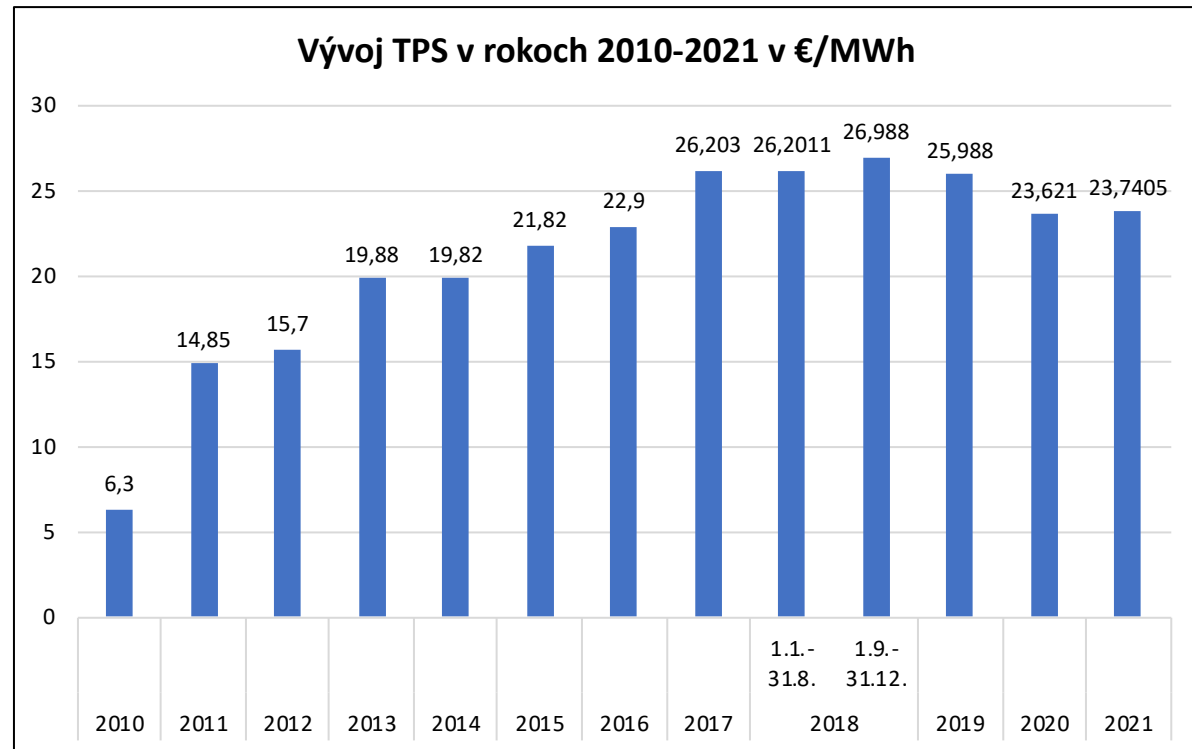
Ciele prehodnotenia

- Posilniť transparentnosť a predikovateľnosť vývoja TPS pre regulované subjekty a odberateľov
- Zastabilizovať výšku TPS pre odberateľov
- Zabezpečiť finančnú vyrovnanosť systému TPS a upresniť pravidlá pre úhradu historických deficitov TPS
- Prenastaviť systém zliav TPS pre cieľové segmenty odberateľov na zníženie záťaže vysokých poplatkov v cenách elektriny

Poznámka: Údaje použité na simuláciu vývoja TPS sú orientačné a vychádzajú primárne zo súčasne známych odhadov a predpokladov. Presné výšky budúcej TPS budú známe až na základe relevantných cenových konaní.

Prečo je to dôležité?

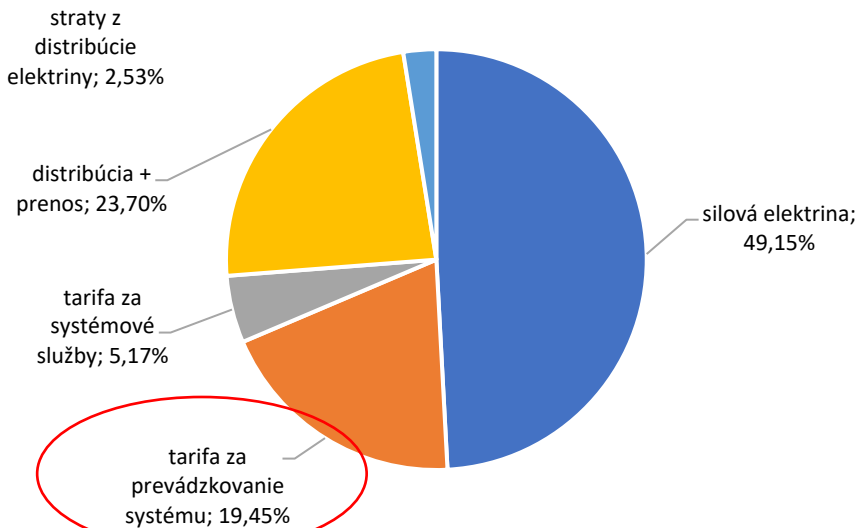
**Výška TPS
narástla o
277% za
poslednú
dekádu**

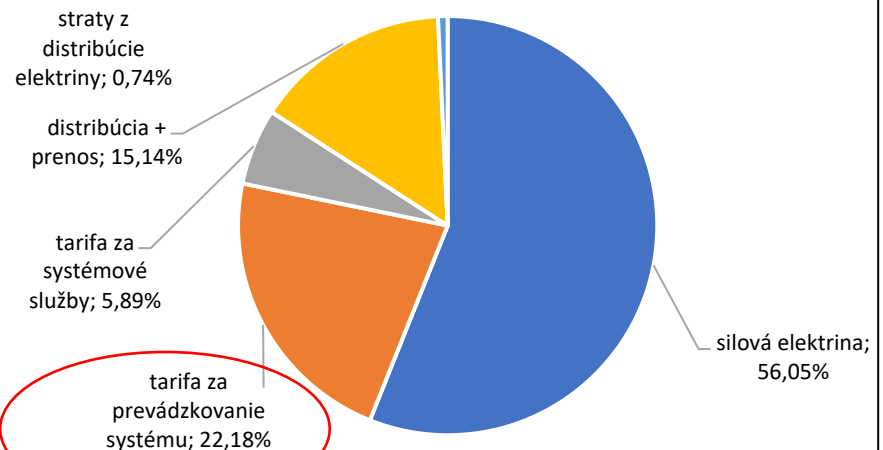
Prečo je to dôležité?

TPS má významný podiel v platbách za elektrinu pre priemysel (20-22%) a domácnosti (18%)

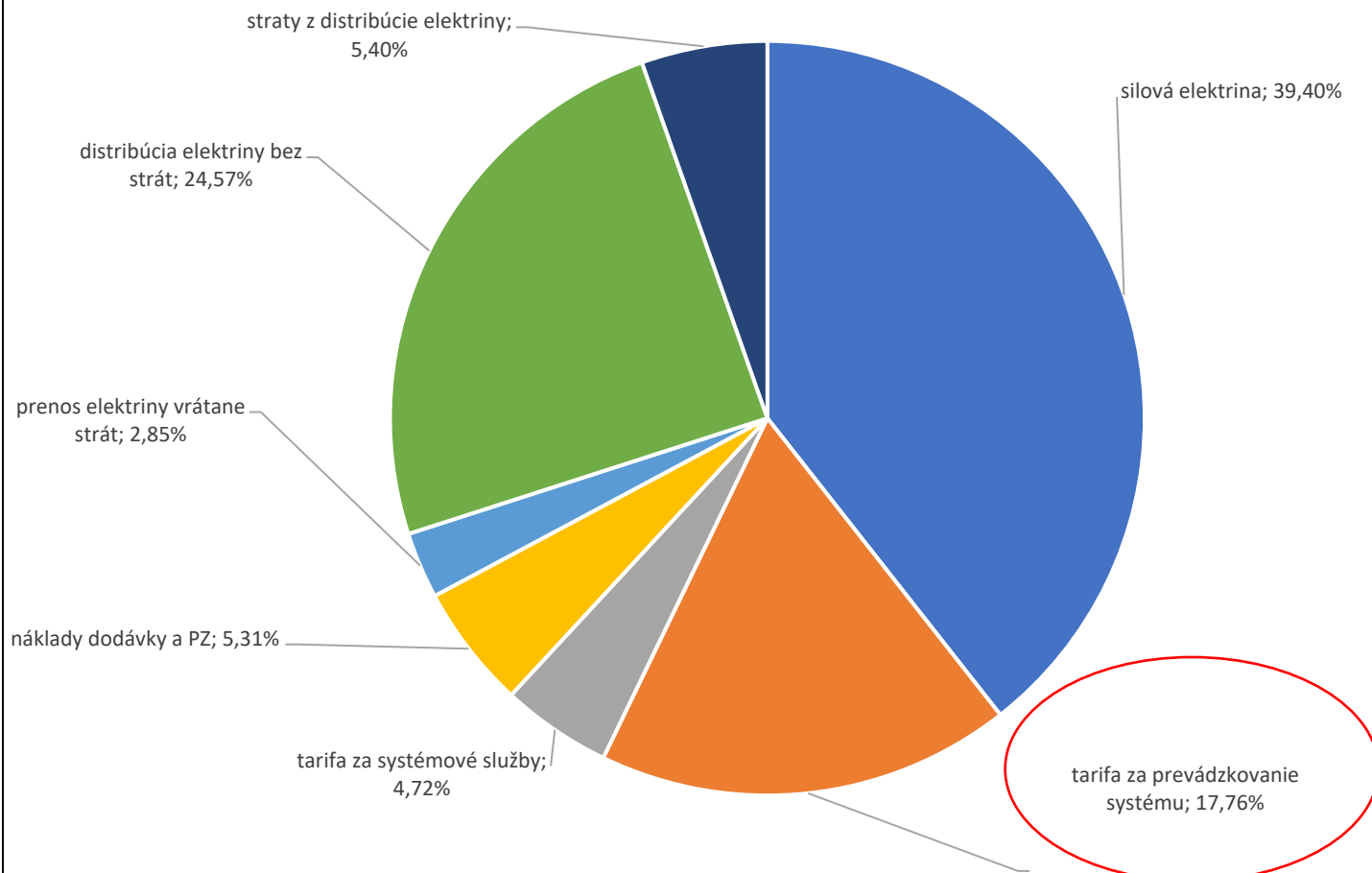
Štruktúra priemernej ceny elektriny odberateľa na VN v roku 2021

Štruktúra priemernej ceny elektriny odberateľa na VVN v roku 2021

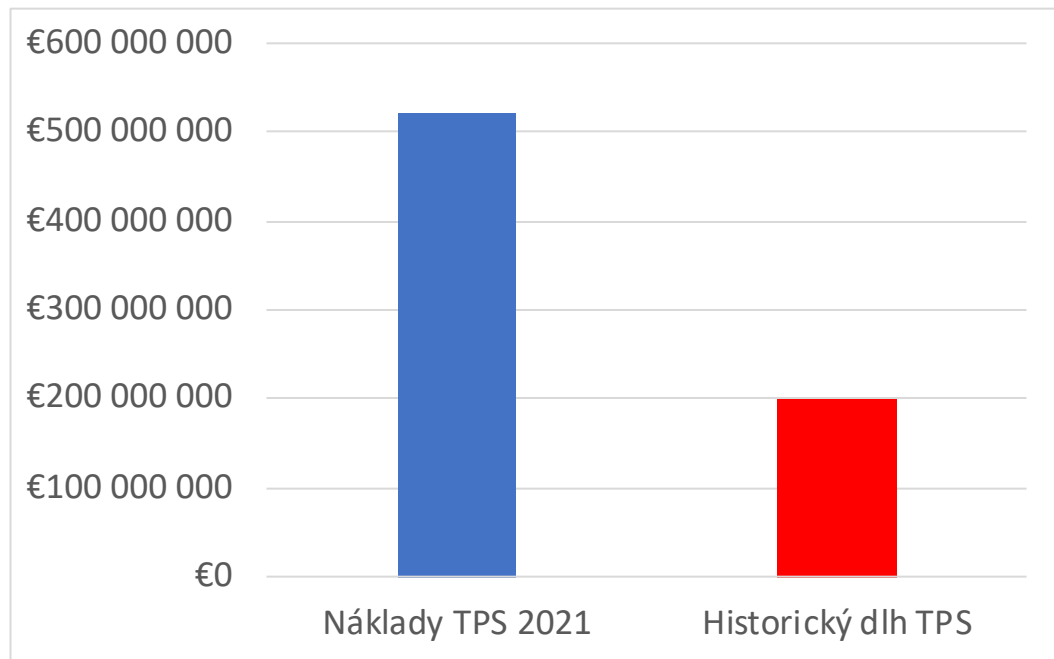

Štruktúra koncovej ceny elektriny pre domácnosti v roku 2021

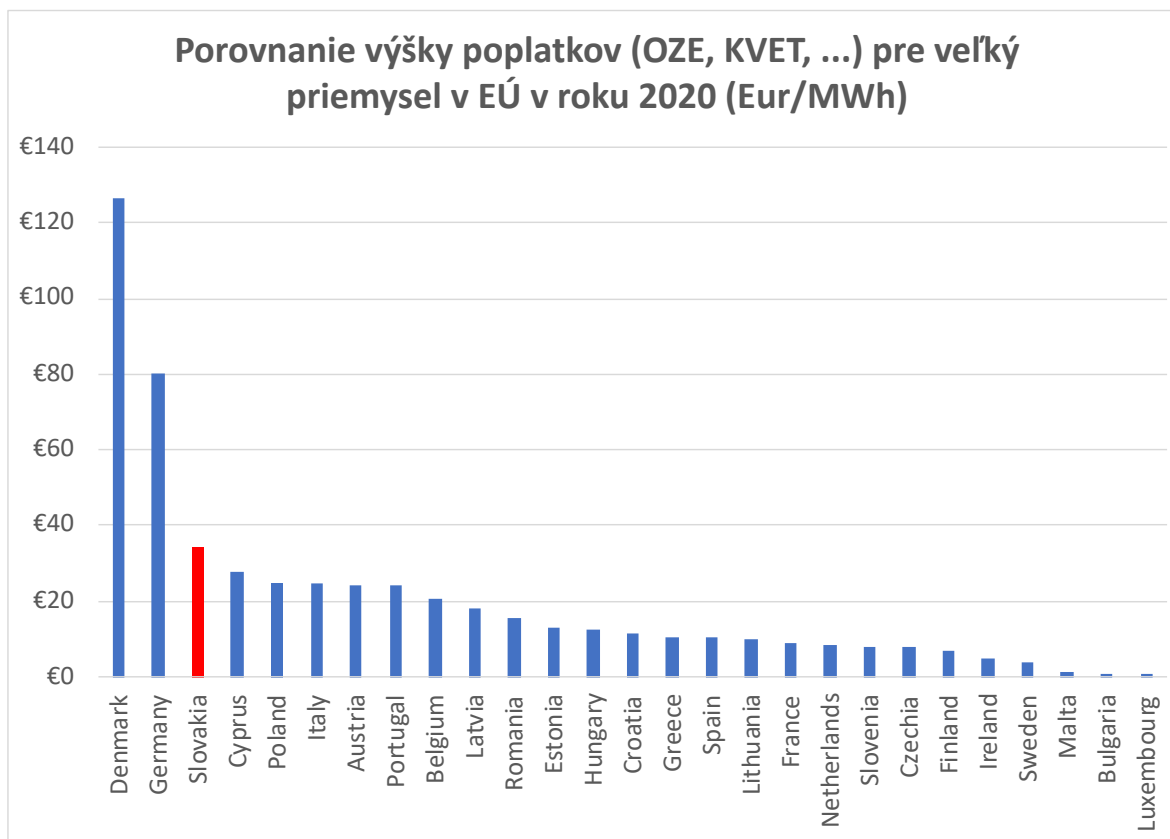
Prečo je to dôležité?

Historické deficity TPS z rokov 2019 a 2020 vo výške cca 200 mil Eur predstavujú cca 40% ročných nákladov systému TPS a ohrozujú stabilitu systému

**Náklady TPS a iné
systémové poplatky znižujú
konkurencieschopnosť
slovenského priemyslu na
trhoch EÚ**

Prečo je to dôležité?

Príklad systému poplatkov za podporu OZE v Nemecku

- Poplatok EEG zahrňujúci náklady podpory OZE je stanovený vo výške 65 Eur/MWh (v roku 2020 bol 67,6 Eur/MWh)
- Všetci odberatelia platia EEG v plnej výške za prvú GWh spotreby elektriny
- Pri spotrebe nad 1 GWh odberateľ platí 15% z výšky EEG
- Pre firmy zo špecifického zoznamu činností sa aplikuje systém zliav v závislosti na pridanú hodnotu a energetickú intenzitu ich činností až do výšky 50 ct/MWh
- Systém zliav z poplatku EEG je presne definovaný v Zákone o EEG
- Časť nákladov na podporu OZE hradí štátny rozpočet s cieľom stabilizovať výšku EEG (napr. v roku 2017 hradil štátny rozpočet 32 % z celkových zliav z poplatku EEG)

Príklad systému poplatkov za podporu OZE v Rakúsku

- Poplatky zahrňujúce náklady podpory OZE sú nasledovné
 - Paušál za OZE - fixný poplatok v Eur za odberné miesto za rok
 - Príspevok na rozvoj OZE - poplatok v Eur za spotrebovanú / vyrobenú elektrinu v MWh
- Oba poplatky sú diferencované podľa napäťovej úrovne pripojenia do prenosovej alebo distribučnej sústavy nasledovne:

Miesto pripojenia	Paušál za OZE (Eur za rok)	Príspevok na rozvoj OZE (Eur za MWh)
Prenos – energeticky intenzívny priemysel	114 438,65	2,59
VVN - veľký priemysel	114 438,65	3,08
VN - stredný priemysel	17 002,31	3,52
NN - podnikatelia	1 046,30	5,15
NN - domácnosti	35,97	12,98

Súčasný spôsob určenia TPS na Slovensku

- Zoznam položiek vstupujúcich do výpočtu TPS:
 - Odhad nákladov na doplatok podpory OZE a KVET
 - Historické deficity podpory OZE a KVET z rokov 2019 a 2020
 - Odhad prebytku systému TPS za rok 2021
 - Odhad nákladov na podporu hnedého uhlia
 - Odhad nákladov OKTE
 - Odhad celkovej spotreby elektriny
 - Odhad trhovej ceny elektriny
- V súčasnom systéme TPS sú historické deficity a prebytky TPS zväčša premietnuté do ceny podľa princípu t-2 (na druhý rok od ich vzniku)

Kľúčové parametre TPS - predpoklady

- Odhad nákladov na doplatok podpory OZE a KVET, podporu domáceho hnedého uhlia, a náklady OKTE v roku 2022
480 mil EUR, pri odhadnutej trhovej cene 60 EUR/MWh
- Deficity podpory OZE a KVET z minulých rokov
91 mil EUR z roku 2020 (OKTE)
109 mil EUR z roku 2019 (Distribučné spoločnosti)
- Odhad prebytku podpory OZE a KVET v roku 2021
140 mil EUR (z rozsahu 120-160 mil EUR)
- Odhad úspory z prolongácie podpory OZE, ak bude prijatá príslušná novela zákona č. 309/2009 Z.z.
60 mil EUR (z rozsahu 40-80 mil EUR) ročne

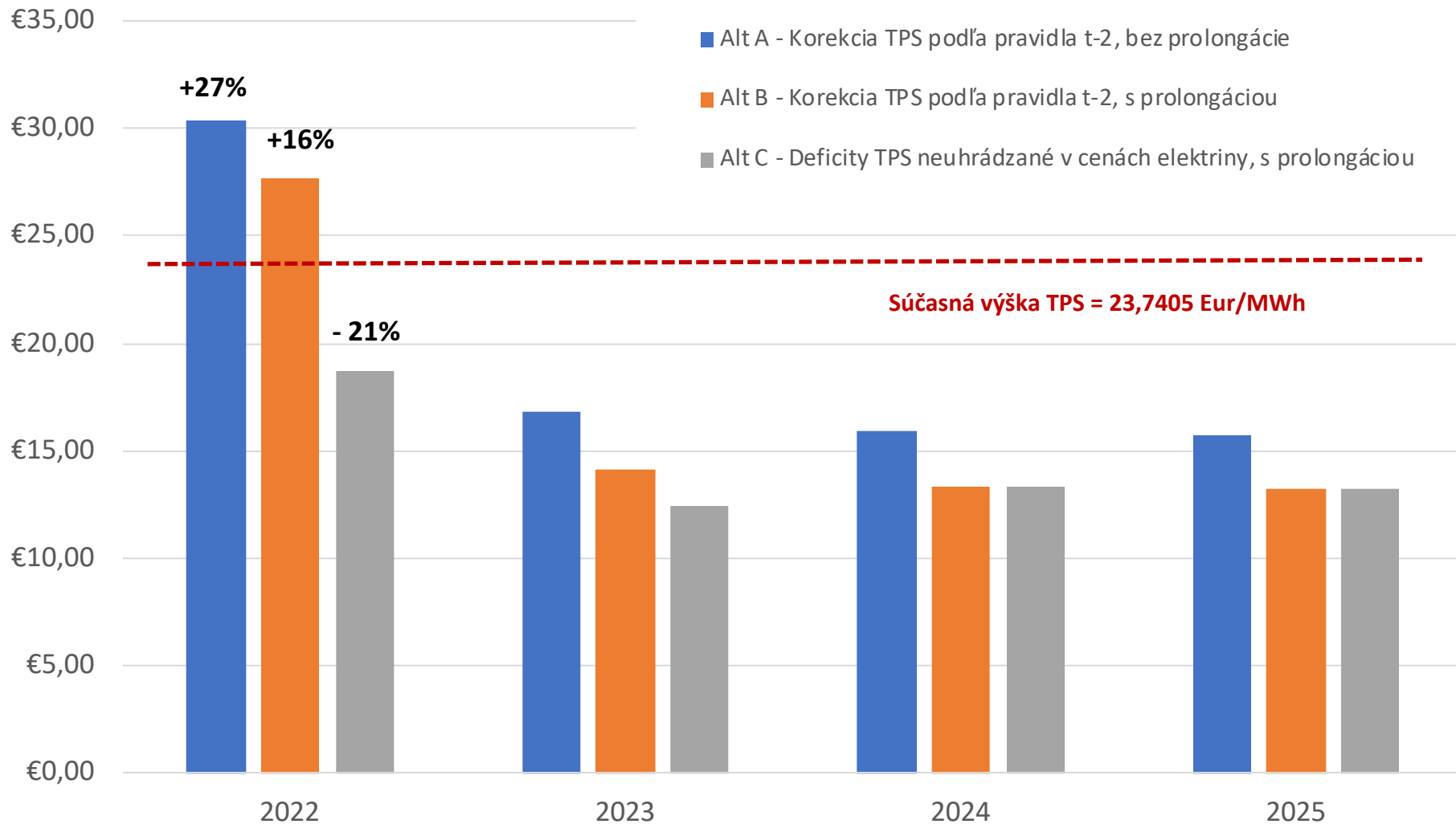
Uvedené údaje sú odhadované na základe súčasne známych parametrov. Hodnoty budú upresnené v 4Q2021 počas cenových konaní TPS

Modelovanie vývoja TPS v rokoch 2022 - 2025

Vzhľadom na odhadované výšky jednotlivých parametrov TPS je budúci vývoj TPS modelovaný v 3 alternatívach:

- A. Historické deficity TPS z rokov 2019 a 2020 by boli premietnuté v plnej výške, bez úspor prolongácie podpory OZE
- B. Historické deficity TPS z rokov 2019 a 2020 by boli premietnuté v plnej výške, s úsporami prolongácie podpory OZE
- C. Historické deficity TPS z rokov 2019 a 2020 by boli hradené z rozpočtu alebo iných zdrojov, s úsporami prolongácie podpory OZE

Odhad vývoja TPS pri súčasnom nastavení systému TPS (Eur/MWh)

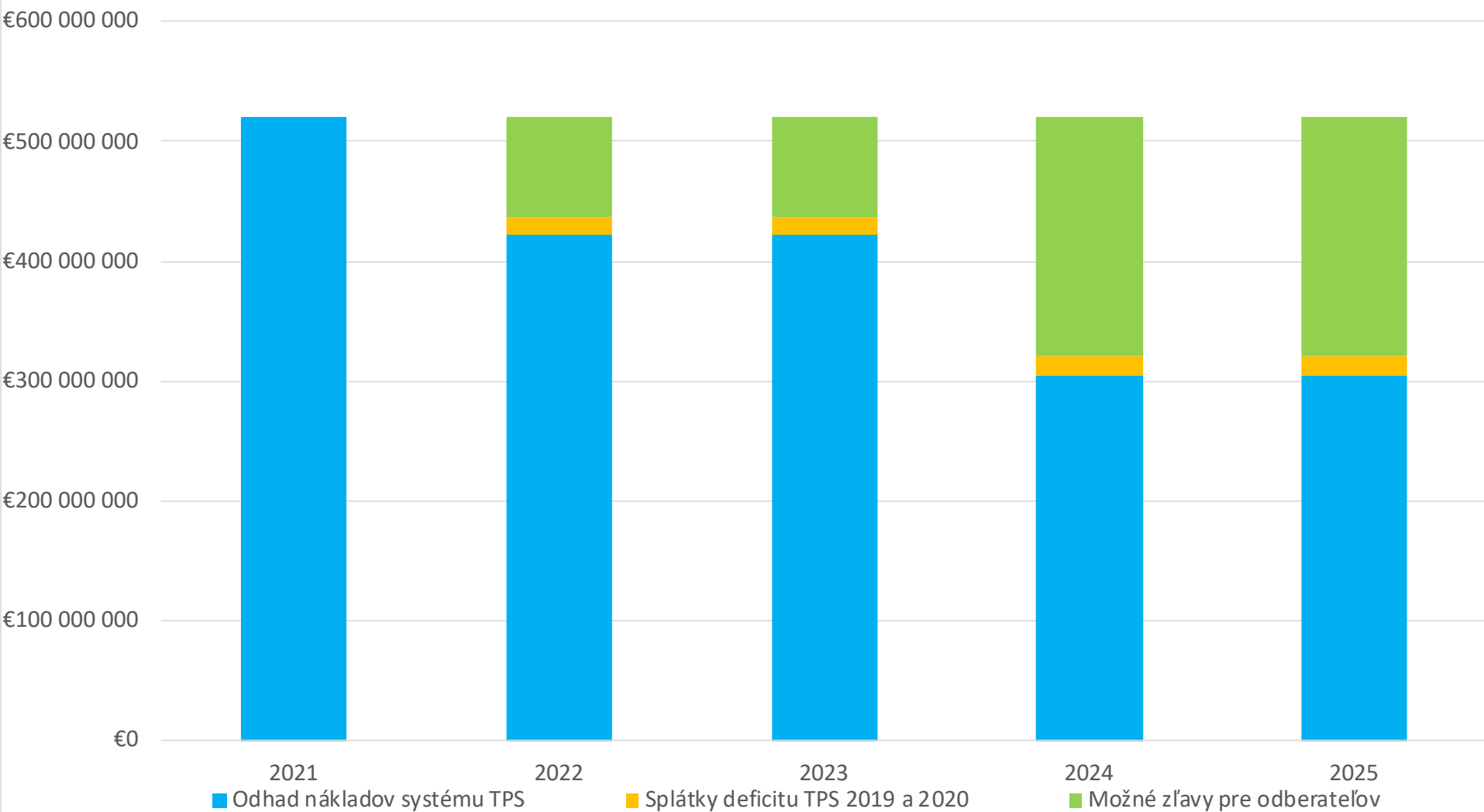
Závery

- Premietnutie historických deficitov podpory OZE a KVET by **navýšilo TPS o vyše 27%** pre všetkých odberateľov elektriny v roku 2022 bez vplyvu prolongácie
- **Vplyv prolongácie** zmierňuje tento **nárast na 16%** v roku 2022
- Ak nie sú mimoriadne zdroje na splatenie historických deficitov TPS, je potrebné **rozložiť ich splácanie na viacero rokov** s cieľom stabilizovať výšku TPS
- **Prolongácia podpory OZE je kľúčová** pre vytvorenie priestoru na postupné splácanie historických dlhov

Rozloženie splátok deficitov TPS na viacero rokov

- Východiská:
 - Časť historických deficitov TPS z rokov 2019 a 2020 by bola hradená jednorázovo v roku 2021 z prebytku TPS za rok 2021 – hodnota prebytku bude určená na základe kvalifikovaného odhadu v 4Q2021
 - Zostatková bilancia historických deficitov by bola splácaná počas nasledujúcich 4 rokov maximálne
 - Výška ročných splátok by bola vo výške minimálne 25% zostatkovej bilancie deficitov, s možným navýšením splátok pri pozitívnom vývoji bilancie systému TPS v ďalších rokoch
 - Úspory z prolongácie podpory OZE by boli určené na pokrytie ročných splátok historických deficitov, prípadne na poskytnutie systémových zliav pre odberateľov elektriny

Simulácia vývoja nákladov TPS pri 4-ročnom splácaní historických deficitov, s prolongáciou podpory OZE a poskytnutím zliav pre odberateľov

Závery

- V rokoch 2022-23 by bol priestor na splácanie historických deficitov primárne určený **prolongáciou podpory OZE**
- Akcelerácia splácania historických dlhov by bola možná od roku 2024 po ukončení podpory domáceho hnedého uhlia
- Priestor na **systemové zľavy pre odberateľov elektriny** by bol v rozsahu 50-80 mil Eur ročne v rokoch 2022-2023. Následne by sa zvýšil po skončení podpory domáceho hnedého uhlia, pri súčasne známych parametroch TPS
- Existuje riziko zvýšenia nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia z dôvodu nárastu cien emisných povoleniek

Poznámka - uvedené je za predpokladu absencie zásadných zmien parametrov systému TPS v ďalších rokoch

Príklad možného poskytnutia systémových zliav TPS pre odberateľov

- Všetci odberatelia by platili štandardnú výšku TPS na spotrebu elektriny do 1 GWh ročne
- Na spotrebu elektriny nad 1 GWh ročne by sa aplikoval systém množstevných zliav odstupňovaný podľa objemu spotrebovanej elektriny

Zľava 5,00 Eur /MWh pre spotrebu nad 1 GWh ročne, následné zľavy 1,00 Eur/MWh v ďalších dvoch pásmach spotreby	
Pásmo spotreby	Zľava v Eur /MWh
< 1 GWh	štandardná výška TPS
od 1 GWh do 10 GWh	5,00
od 10 GWh do 100 GWh	6,00
> 100 GWh	7,00

Ďalšie kroky

- V náväznosti na schválenie novely zákona č. 309/2009 Z.z. k prolongácií podpory OZE úrad upraví príslušnú cenovú vyhlášku na zapracovanie ustanovení o prolongácií podpory OZE ako aj súvisiacich dopadov na systém TPS. Zároveň vyhodnotí dopady uvedenej novely na budúce náklady systému TPS.
- Úrad bude priebežne monitorovať vývoj bilancie systému TPS počas roku 2021 a zohľadní prijaté ustanovenia v príslušných cenových konaniach TPS počas 4Q2021.

Vaše podnety a pripomienky môžete zasielať na
prolongacia@urso.gov.sk